

Viena populiariausių europiečių kelionių krypčių Turkija atnaujino šalies reglamento dėl oro transportu keliaujančių keleivių teisių nuostatus, nuo šiol numatančius pinigines kompensacijas už reikšmingai sutrikdytus skrydžius. Kompensacijų valdymo bendrovė „Skycop“ atkreipia dėmesį, kad tai yra geros žinios keliautojams, tačiau kol kas Turkijos teismų praktika tik formuojasi.

Turkijos Civilinės aviacijos generalinis direktoratas praėjusių metų pabaigoje oficialiai paskelbė iškart įsigaliojantį sutrikdytų skrydžių kompensavimo mechanizmą, iš esmės atkartojantį europinio EU261 reglamento nuostatus. Nuo šiol Turkijoje veikiančios oro linijos už daugiau kaip 3 val. dėl techninių arba veiklos priežasčių vėlavusius vietinius skrydžius keleiviams turės sumokėti 100 Eur kompensacijas, o už atitinkamai sutrikdytus tarptautinius skrydžius – 250, 400 arba 600 Eur, priklausomai nuo atstumo.

Skrydžių kompensacijų valdymo bendrovės „Skycop.com“ vertinimu, Turkijos įvesta tvarka toliau didins skrydžių tarp šios šalies ir Europos punktualumą, o nesklandumų atveju leis tikėtis piniginių išmokų keliaujant abiem kryptimis. Turkiškasis įstatymas nuo šiol padengs scenarijus, kuriems nebuvo taikomas EU261 reglamentas, visų pirma – atvykstant į ES oro uostus su Turkijoje registruotomis oro linijomis.

„Skycop“ advokatas Nerijus Zaleckas komentuoja, kad Turkijos žingsnis yra sveikintinas, tačiau praktikoje keleiviams kol kas teks palaukti pirmųjų turkų teismų sprendimų arba paskelbtos tvarkos oficialaus išaiškinimo. Tai reiškia, dalį sutrikdytų skrydžių kol kas vertėtų siekti kompensuoti pagal europinį mechanizmą, jei jis konkrečiu atveju taikomas. Bandyti kompensuoti sutrikdytus išvykimus iš Turkijos su turkiškomis oro linijomis jau taip pat galima, tačiau sprendimų ir pinigų dar gali tekti palūkėti.

„Naujoji Turkijos tvarka lietuviams ir europiečiams aktualiausia užkamšant ligšiolinę spragą, kai EU261 mechanizmas nepadengdavo atvykimų į ES su trečiosiose šalyse registruotomis oro bendrovėmis. Tai pirmiausia galioja dviem didiesiems Turkijos vežėjams bei daugybei į kurortus europiečius vežančių turkų užsakomųjų skrydžių bendrovių. Mūsų žiniomis, Turkijos oro bendrovės jau gauna prašymus kompensuoti sutrikimus tiesiogiai iš keleivių ar per kompensacijų valdymo bendroves, tačiau rinkta laukia teismų praktikos arba oficialaus taisyklių išaiškinimo. Bet kuriuo atveju jau šiandien kviečiame keleivius naudotis naujomis teisėmis: tai ne tik papildomi pinigai, bet, dar svarbiau, spaudimo priemonė oro bendrovėms siekiant sklandesnių kelionių ateityje“, – sako N. Zaleckas.

„Skycop“ duomenimis, Turkijos oro uostai sutrikimų aspektu veikia gana sklandžiai. Per

2024 m. Turkijoje daugiau kaip 3 val. vėlavo arba buvo atšaukta kiek daugiau nei 4,1 tūkst. išvykimų arba 1 proc. visų išvykstančių skrydžių. Tai yra mažiau nei praėjusių metų visos Europos vidurkis (1,5 proc.), tačiau daugiau nei, pvz., Lietuvoje ar Latvijoje (0,5-0,6 proc.).

Dvi didžiausios Europoje veikiančios Turkijos aviakompanijos - „Turkish Airlines“ ir „Pegasus Airlines“ - pernai taip pat buvo gana punktualios su atitinkamai 0,6 proc ir 0,8 proc. reikšmingai sutrikdytų skrydžių. Visgi į Europą ir Lietuvą dar skraido daugybė Turkijoje registruotų užsakomųjų skrydžių bendrovių, kurių punktualumo rodikliai paprastai yra blogesni.

Iki šiol EU261 reglamentas Turkijos oro linijoms galiojo tik išvykstant iš ES oro uostų. Kitaip tariant, į kompensacijas pagal europinį mechanizmą keleiviai galėjo pretenduoti tik patyrę reikšmingus sutrikimus išvykstant iš ES, bet ne grįžtant į Europą iš Turkijos. Naujoji tvarka nuo šiol numato kompensacijas ir išskrendant iš Turkijos, o skrydžiai į šią šalį iš Europos teoriškai tapo kompensuojami tiek pagal europinį, tiek pagal turkiškąjį reglamentą. Visgi kol Turkijos kompensacijų tvarkos praktika tik pradeda formuotis, sutrikimus vykstant į šią šalį „Skycop“ ir toliau rekomenduoja nagrinėti pagal laiko patikrintas europines praktikas. Kita vertus, nuo šiol keleiviams atsirado galimybė tikėtis kompensacijų pagal turkiškąjį įstatymą ir grįžtant namo arba keliaujant Turkijos viduje.

